

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 01. novembar 2021.godine

RTS- Dr Paunić: Kovid propusnice da važe 24 sata, sledeća mera zaključavanje na tri nedelje

RTS- Noćne more, poremećaj pamćenja, depresija, koliko je duga lista postkovid simptoma

BLIC- NAJAVLJENA SEDNICA KRIZNOG ŠTABA ZA OVU NEDELJU Jedna mera je izvesna, medicinski deo traži POOŠTRAVANJE

BLIC- Uz koronu kojoj se kraj ne nazire, preći nam i NIKAD JAČI UDAR GRIPA, a što je još gore, ovaj virus je VEĆ STIGAO U SRBIJU! Prognoze lekara su alarmantne

N1- SAD započele klinička ispitivanja prve vakcine protiv karcinoma dojke

POLITIKA- Pandemija nije uticala na statistiku umrlih od raka

Dr Paunić: Kovid propusnice da važe 24 sata, sledeća mera zaključavanje na tri nedelje

Epidemiolog Studentske poliklinike dr Mila Paunić navodi za RTS da se među studentima beleži povećanje broja zaraženih. Ističe da ne pamti da su u bilo kojem talasu imali ovoliki pritisak i da sve više zdravstvenih radnika u toj ustanovi oboleva. Poručuje da jedino lekari mogu da odluče kakve epidemiološke mere će važiti i da kovid propusnice moraju da postoje 24 sata dnevno, kao i da je sledeće zaključavanje na tri nedelje.

Mila Paunić je, gostujući u Jutarnjem dnevniku RTS-a, istakla da nema dileme da kovid propusnice moraju da važe 24 časa dnevno.

"Tu nemam apsolutno nikakve dileme i ne slažem se sa tim da bilo ko sme da odlučuje sem lekara. Znači, lekar jedino može da odluči kakve su epidemiološke mere koje se u jednoj zemlji za ovakvu situaciju mogu primeniti. Sledeće je sigurno zaključavanje, zatvaranje po meni na tri nedelje, a ne na dve, da bismo zaustavili ovu situaciju koju imamo. Nakon toga i dalje nastaviti sa kovid propusnicama i vakcinacijom iz sve snage", ističe Paunićeva.

Naglašava da koronavirus stalno mutira i da će se, ako se ne vakciniše dovoljan broj ljudi, stvoriti takva varijanta virusa da ni vakcinisani više neće biti zaštićeni.

"Mene nije iznenadio virus, on radi ono što treba da radi – on mutira gde god ima šansu da promeni i napravi takvu varijantu da se što veći broj ljudi zarazi, jer on hoće da opstane i da živi. Mene iznenađujemo mi koji imamo vakcinu i nećemo da se vakcinišemo i iznenađuju me odluke političkog dela Kriznog štaba koji ima neke mere koje nigde u svetu ne postoje. Nigde u svetu ne postoje kovid

propusnice tri sata, to originalno rešenje nije dobro, to je sasvim sigurno i mi ništa nećemo uraditi", poručuje Paunićeva.

Ističe da virus mutira i da se preko nevakcinisanih menja, a kada se toliko izmeni napraviće i kod vakcinisanih težu kliničku sliku.

"Mi sada već imamo kod vakcinisanih teže kliničke slike koje nisu bile u avgustu, čak ni početkom septembra. Sve su gore. Mi sada moramo da imamo 90 odsto vakcinisanih da bismo ovo zaustavili", ističe doktorka.

"Ne pamtim da smo u bilo kojem talasu imali ovakav pritisak"

Navela je da je protekle nedelje obavljeno više od 420 prvih pregleda u Studentskoj poliklinici, dok je kontrolnih bilo više od 1.000.

"U Studentskoj poliklinici je veći broj i obolelih i onih osoba koje su pozitivne na testu. Ja ne pamtim da smo u bilo kojem talasu imali ovako veliki pritisak. Prošle nedelje je bio najveći broj pregleda od početka epidemije. Iz nedelje u nedelju sve je veći i broj obolelih. Nije ni za milimetar bolja situacija u odnosu na prethodne nedelje, naprotiv, nama je u poslednje tri nedelje situacija iz nedelje u nedelju sve gora", navodi Paunićeva.

Objašnjava da se satima čeka ispred kovid ambulanti, te da se neretko desi da se studenti onesveste zbog visoke temperature.

"Mi apelujemo na njih da se jave na vreme, čim osete prve simptome. Ima studenata iz studentskih domova i onda oni malo čekaju, razmišljaju da li su pozitivni ili ne. Neki i kalkulišu, jer ako ste u studentskom domu, a pozitivni ste onda ne možete da budete u sledeće dve nedelje u kolektivu", navodi Paunićeva.

Neki, kaže, urade test na nekom drugom mestu i ukoliko nemaju tešku kliničku sliku, vrate se u dom što, kako kaže, nikako nije dobro, jer će vrlo brzo doći do rasplamsavanja i u samim domovima.

Navodi da se usred prevelikog pritiska i iscrpljenosti razbolevaju i lekari i sestre.

"Imamo situaciju da nam se lekari i sestre koje rade u kovid ambulantama svake nedelje najmanje jedan, nekad dvoje i troje iz ekipe razboli, a svi su vakcinisani. To znači da je koncentracija virusa ogromna, da je pritisak ogroman, da je probijen taj imunološki da kažemo jako krhki bedem ili zid koji imamo. Mislim da se mora nešto mnogo ozbiljnije uraditi", ističe gošća Jutarnjeg dnevnika.

Upitana o imunizaciji studenata, navodi da nije vakcinisan dovoljan broj.

"Još ne mogu da shvatim zašto mladi ne žele da se vakcinišu. Postkovid postaje veliki problem čak i za mlade koji su imali blagu kliničku sliku", istakla je doktorka.

Noćne more, poremećaj pamćenja, depresija, koliko je duga lista postkovid simptoma

Više od milion ljudi u Srbiji bilo je zaraženo koronavirusom. Nepoznat je broj onih koji pate od postkovid simptoma. Kao što su različiti simptomi za vreme bolesti, tako i izleženi pate od različitih posledica. Zbog toga su neke bolnice i posle izlaska iz kovid režima ostale u kontaktu sa onima koji su preležali koronu.

Vesna Novaković se koronavirusom zarazila u novembru prošle godine. U kovid ambulanti su joj preporučili da uzima samo suplemente, jer je imala lakšu kliničku sliku. U isto vreme i Goran Ergarac je bolovao, a od korone se branio i antibioticima. Oboje su ozdravili, a Vesna je, kaže, tek nekoliko meseci kasnije izgubila čulo ukusa i zbog toga iz ishrane izbacila jaja i luk. Pojavio se i problem sa pamćenjem.

"Prošlo je šest meseci posle preležane korone kada sam primetila i problem sa koncentracijom i pamćenjem. Pojedinih reči koje koristim u svakodnevnom govoru ne mogu da se setim i onda moram da tražim načine da ih objasnim", navela je Vesna Novaković.

Goran priča da je pored simptoma koje je imala Vesna, imao problema sa lupanjem srca, depresivnim stanjem, lošom cirkulacijom, trnule su mu ruke i noge.

"Najpre sam primetio od simptoma noćne more koje su trajale. Drugi simptomima su gubitak raspoloženja. Iz jednog veselog tona dovede vas do toga da čak i zaplačete zbog nečeg što se desilo u prošlosti, kao i gubitak koncentracije", rekao je Goran Ergarac.

Gubitak čula ukusa i mirisa, opadanje kose, gušenje, kašalj, lupanje srca, uznemirenost, nesаница, problemi sa pamćenjem, samo su neki od simptoma sa kojima se bore pacijenti koji su preležali kovid.

Ono što su lekari uvideli to je da kovid kod svake osobe može da izazove drugačiju kliničku sliku, pa i drugačiji postkovid oporavak. Klinika za plućne bolesti je dva puta bila u kovid sistemu. Sada se bave postkovid pacijentima koji imaju problema sa plućima. Dovoljan je samo uput izabranog lekara.

"Jako je važno kakva je spirometrija, kakav je difuzijski kapacitet pluća. Da li je fina razmena kiseonika i ugljen-dioksida očuvana ili je došlo do njenog oštećenja. Kada sve to sagledamo uz laboratorijsku obradu mi onda dalje preporučujemo pacijentu neku terapiju", objasnio je dr Mihailo Stjepanović, direktor Klinike za pulmologiju KCS.

I dok slušamo kako virus stalno mutira, a novi sojevi prete većom zaraznošću i težim simptomima, lekari i pacijenti u hodu pokušavaju da razreše sve nedoumice. Ni o kovidu-19 se i dalje mnogo toga ne zna, a izgleda da je oporavak kod mnogih još veća nepoznanica.

NAJAVLJENA SEDNICA KRIZNOG ŠTABA ZA OVU NEDELJU Jedna mera je izvesna, medicinski deo traži POOŠTRAVANJE

Sednica Kriznog štaba za borbu protiv virusa korona najavljena je za ovu nedelju, ali za sada još nije precizirano kada će biti održana. Za sada je sve izvesnija jedna mera, ona koja se tiče produženja jesenjeg školskog raspusta, a kada je reč o ostalim merama koje su predlagane i koje se tiču kovid propusnica, ograničavanja radnog vremena i broja ljudi na okupljanjima, pozicije medicinskog i političkog dela štaba su i dalje udaljene.

Broj novozaraženih na dnevnom nivou u Srbiji već sedam nedelja ne pada ispod 6.000, pa medicinski deo Kriznog štaba najavljuje da će insistirati i dalje na pooštavanju mera, dok premijerka poručuje da "za sada treba u potpunosti implementirati postojeće mere". Stoga će najverovatnije na ovoj sednici biti

doneta samo odluka da se produži jesenji raspust za đake, te će učenici umesto četiri imati pauzu od devet dana. piše "Euronews".

Lekari iz medicinskog dela Kriznog štaba na poslednje dve sednice insistirali su na pooštavanju mera, kako bi se zaustavilo širenje virusa. Tražili su uvođenju kovid propusnica, da se objektima uslužnih delatnosti, koji nisu od esencijalnog značaja, radno vreme skрати do 17 sati, da se smanji dozvoljen broj ljudi na jednom mestu sa 500 na pet.

Na prošloj sednici Kriznog štaba dogovoreno je uvođenje kovid propusnica u sve ugostiteljske objekte posle 22 sata. Primena je počela od subote, 23. oktobra. Ugostitelji i gosti imali su dva dana da se prilagode, te se sa naplatom kazni startovalo od 25. oktobra. Mnogi ugostitelji da bi izbegli plaćanje kazni, jer im zaposleni nemaju kovid propusnice, skratili su radno vreme na 22 sata.

Epidemiolog i član Kriznog štaba Predrag Kon kaže da su neophodne restriktivnije mere kako bi se sačuvali nevakcinisani, da se pregura period kada je virus maksimalno u cirkulaciji. On je naglasio da važenje kovid propusnica posle 22 sata "nije i neće moći da se pokaže dovoljnim" i istakao da bez ozbiljnih restriktivnijih mera nema naglog opadanja broja novoobolelih.

- Medicinski deo Kriznog štaba traži da kovid propusnice važe 24 sata i nema nikakve podele po tom pitanju, čitav medicinski deo to potpuno podržava - rekao je Kon za Tanjug.

On je naveo da lekari iz Kriznog štaba traže i da se skрати radno vreme do 17 sati za sve što nije esencijalno, a posle pet radile bi samo prodavnice prehrambene robe, benzinske pumpe, apoteke.

Odgovor medicinskom delu Kriznog štaba stigao je sa vrha države. Premijerka Ana Brnabić izjavila je u sredu 27. oktobra da za sada neće biti produženja važenja kovid propusnica na 24 sata. Ona je u Kragujevcu rekla da je vakcinacija protiv korona virusa odgovor na pandemiju i da "tu imamo, polako, rast - prešli smo 55 odsto vakcinisanih".

Na pitanje da li će mere protiv epidemije biti pooštrene, premijerka Srbije je navela da "za sada treba u potpunosti da implementirati postojeću meru".

- Pritom mi idemo opet i sa striktnim inspekcijama za ostale mere, za maske na zatvorenom i otvorenom, tamo gde je nemoguće držati distancu - rekla je Brnabić, koja je i na čelu Kriznog štaba za borbu protiv virusa korona.

Produženje školskog raspusta

Najizvesnije je da će na narednoj sednici Kriznog štaba biti samo doneta odluka o produženju jesenjeg raspusta. Naime, pedijatri su tražili da svi đaci pređu na onlajn nastavu 10 dana, jer se povećao broj zaražene dece, a u ovom talasu ima i mališana koji su završili na respiratorima. Kako se približava jesenji raspust, koji je prema školskom kalendaru planiran za 11. i 12. novembar, predloženo je da se produži za tri radna dana.

Na sastanku predstavnika medicinskog dela Kriznog štaba, Tima za škole - koga čine predstavnici Ministarstva prosvete, Ministarstva zdravlja i Instituta Batiut razmatrana je mogućnost da se raspust produži za tri dana - 8, 9 i 10. novembra, te bi sa vikendima i planiranim mini raspustom đaci imali pauzu od devet dana, što se poklapa za zahtevima pedijatarata.

Pomoćnik ministra prosvete Miloš Blagojević potvrdio je u petak, 29. oktobra za Euronews Srbija da će taj predlog biti upućen Kriznom štabu.

- Pokušali smo da razmotrimo i analiziramo aspekte ovakve odluke. Shvatili smo da praktično za dodatna tri dana – 8, 9, i 10. novembra, zajedno sa već planiranim mini raspustom 11. i 12. dobijamo praktično devet dana bez nastave. Shvatili smo da je to dobar predlog i uputićemo taj predlog na Krizni štab - rekao je Blagojević.

Precizirao je da bi to važno na teritoriji cele Srbije i da se očekuje da Krizni štab sagleda i neke dodatne mere i aktivnosti. Na pitanje o pomeranju početka zimskog raspusta, pomoćnik ministra prosvete je rekao da nije bilo reči o tome. Ukoliko Krizni štab donese odluku o pomeranju jesenjeg raspusta đacima bi poslednji radni dan bio petak 5. novembra, a u školske klupe bi se ponovo vratili u ponedeljak, 15. novembra.

Jedina mera koja je uvedena u novom talasu virusa korona, koji je počeo još u avgusta, bila je uvođenje kovid propusnica u sve ugostiteljske objekte posle 22sata. Nova mera primenjuje se od 23. oktobra.

Validna kovid propusnica podrazumeva potvrdu o primljenoj vakcini. Za one koji nisu vakcinisani važeći kovid sertifikat je i negativan PCR test ne stariji od 72 sata, negativan antigenski test koji nije stariji od 48 sati.

Kovid propusnica može biti i potvrda o preležanoj koroni koja nije starija više od sedam meseci, kao i potvrda o pozitivnom testu na antitela (IgG), ne stariji od tri meseca koji je urađen u državnoj laboratoriji.

Kovid propusnica nije potvrda koja se dobija nakon vakcinacije, već digitalni zeleni sertifikat koji se može dobiti preko eUprave u elektronskom obliku. Za one koji nisu vešti sa tehnikom, digitalni zeleni sertifikat mogu dobiti i na šalterima Pošte.

Uz koronu kojoj se kraj ne nazire, preti nam i NIKAD JAČI UDAR GRIPA, a što je još gore, ovaj virus je VEĆ STIGAO U SRBIJU! Prognoze lekara su alarmantne

Sudar gripa i korone sve je izvesniji i taj udar, sudeći prema tome kako sada stoje i šta poručuju naši stručnjaci, mogao bi da bude katastrofalan, jer će, kako smatraju, grip ove godine biti znatno jači nego pre. Ono što dodatno zabrinjava, to je da se virus gripa već pojavio u Srbiji, dosta ranije nego što mu je vreme.

Epidemiolog dr Predrag Kon ističe da je grip već potvrđen u Hrvatskoj te da imamo "indirektne pokazatelje da je stigao i kod nas".

- U nekim serološkim analizama je utvrđeno da je bio kod nekih ljudi. Tako da imamo vereovatno importovane slučajeve. Kako će se grip ponašati kada počne da se povlači kovid to zaista ne znamo i zato ponovo pozivam na vakcinaciju protiv gripa - naglašava Kon i opominje da je važno da se primi i vakcina protiv pneumokoka za najteže bakterijske infekcije.

I dr Milanko Šekler, virusolog i mikrobiolog, upozorava: "Tačno je da se sada očekuje veliki talas gripa. I Evropa očekuje ovaj talas jer su u potpunosti vakcinisali oko 85 posto populacije pa su potpuno ukinuli sve mere koje su postojale. I sada će grip koga nije bilo dve godine na velika vrata da se vrati".

Grip već sada niko nije očekivao

On kaže, pošto niko nije imao grip godinu i po, sada se očekuje jači udar gripa. Tako da je i njegova preporuka da svi koji imaju hronične probleme ili rade sa velikim brojem ljudi da se vakcinišu i protiv gripa.

Na udaru udaru gripa, piše Politika, mogli da budu najstariji građani zbog cirkulacije soja A H3N2, koji više pogađa vremesne osobe.

Evropski centar za prevenciju i kontrolu bolesti saopštio je da je u susednoj Hrvatskoj cirkulacija gripa već prešla sezonski prag, što je neobično rano. Mišljenja stručnjaka su da ćemo ove sezone imati jači prilik gripa jer ga dugo nije bilo u našoj zemlji, da će biti jako teško razlučiti da li neko boluje od korone ili gripa, kao i da će biti potrebno povećano testiranje obolelih, piše Politika.

Za profesora doktora Zorana Radovanovića, epidemiologa, iznenađenje je informacija o ranoj pojavi gripa u Hrvatskoj jer to niko nije očekivao. U Srbiji se uglavnom ovaj virus izoluje tek krajem decembra ili početkom januara, pa sledi talas obolevanja koji obično traje od 8 do 12 nedelja.

- Možda bi moglo da se desi da grip mnogo ranije dođe i u Srbiju. Ranije sam ljude savetovao da se vakcinišu protiv gripa tek početkom decembra jer je potrebno dve nedelje za razvijanje imunodgovora. To sam radio jer se zna da zaštita protiv gripa kod starijih ljudi traje relativno kratko, a treba "dobaciti" do marta, kada se pčekuje da će grip proći - napominje doktor Radovanović za Politiku.

On je dodao da nove informacije o mogućem ranijem dolasku gripa menjaju ovu preporuku, te da smatra da je najbolje da se ljudi vakcinišu čim se prvi slučaj pojavi kod nas.

On upozorava da soj H3N2 pravi nešto teže oblike bolesti i izaziva veću smrtnost, ali je dobro što je taj soj nalazi i u trovalentnoj i u četvorovalentnoj vakcini. Vakcina protiv gripa obično štiti osobu od dobijanja bolesti 60 odsto.

- Prošle godine gripa nije bilo. Postoji takozvana interferencija virusa. To znači da se retko dešava da osoba dobije dve slične infekcije respiratornih organa, već je pravilo da jedan virus potiskuje drugi. Korona je bila dominantna, a i mere su doprinele da ga ne bude. Sada je talas kovida 19 na visokom nivou i doći će do njegovog smanjenja, a onda će grip početi da bude učestaliji. Za prenošenje virusa gripa potrebna je hladna i suva klima - priča dr Radovanović.

Profesor dr Tanja Jovanović, virusolog, kaže za Politiku da se ove sezone situacija sa respiratornim infekcijama malo promenila i pomerila unapred, što znači da se neki virusi javljaju ranije nego što se očekuje. To je, na primer, slučaj sa sincicijalnim respiratornim virusom koji pogađa decu izazivajući pneumonije, a koji je izazvao epidemiju došavši čak mesec dana ranije.

Pojavljaju i drugi respiratorni virusi

- Da li je reč o klimatskim promenama ili u izmenama u cirkulaciji raznih virusa, ne možemo da kažemo s pouzdanošću, ali je sigurno da se sada, za razliku od prošle godine, kada je kovid 19 bio dominantan, pojavljaju i drugi respiratorni virusi. Očigledno je da će ove godine biti epidemije gripa. Korona i grip na isti način "ulaze" u organizam čoveka, daju iste početne simptome, tako da će biti važno da se dijagnostički razluči o kom virusu je reč jer se terapije razlikuju za te dve bolesti. Manji respiratorni virusi kojih ima obično prethode gripu, tako da nije nemoguće da se on pojavi uskoro - pojašnjava dr Jovanović.

Kako za Politku ističe dr Šekler, gripa nije bilo godinu i po dana, a imunitet na ovaj virus se zanavlja svake godine tako što neki od nas dobiju ovu bolest.

"I ovo malo imuniteta koji smo imali na grip, izgubili smo"

- Ako ga već ima u regionu, doći će i kod nas uskoro. Pošto nije bilo dugo gripa, tako smo i ovo malo imuniteta koji smo imali izgubili. Kola će da se slome na nekim ljudima, pogotovo na starijoj populaciji. Grip će lako da se širi i prenosi - ističe dr Šekler.

S druge strane, epidemiolog profesor dr Radmilo Petrović ne misli da će grip imati jak nalet. Veći talasi se pojavljuju na svakih desetak godina i još nije došlo vreme za novi udar, a njegovo širenje će onemogućiti nošenje zaštitnih maski, koje i dalje ne skidamo zbog korone.

Što pre se vakcinisati i protiv gripa

- Logično je što ga u komšiluku već ima jer je zima ranije počela. Grip se obično pojavljuje krajem decembra, ali ako vremenski uslovi budu onakvi kakvi mu pogoduju, pojaviće se dosta ranije. Ne ide nam u prilog što kreće sezona slava, kao i to što ljudi idu na masovna okupljanja poput svadbi, krštenja, rođendana. To će biti mesta i za širenje gripa i pogoršanje situacije. Zato se treba vakcinisati protiv gripa što pre - dodaje dr Petrović za Politiku.

Profesorka Jovanović kaže da ima stavova da se vakcine protiv gripa i kovida 19 mogu dati u isto vreme u različite ruke, dok su tu i stavovi da između ovih cepiva treba da prođe dve nedelje. Ona ističe da su stručni stavovi, ipak, da se obe vakcine mogu davati u isto vreme, kao i da će se tada pojačati imuno odgovor organizma.

A šta sa nekim mišljenjima da se od gripa umire više nego od kovida 19? Profesor Radovanović kaže da je smrtnost od kovida minimum 15 puta veća nego od gripa, a dosta toga zavisi i od uzrasta pacijenta.

- Oko 260 puta je veća verovatnoća da će od kovida da premine stariji čovek nego mlada osoba. Kada je reč o ukrštanju korone i gripa, relativno se retko dešava u praksi, iako je teoretski moguće. Ne mora da znači da bi tok bolesti kod osobe bio dramatično gori. Jedan virus napadne i zaposedne receptore i otežava drugome da isto to učini. Jedan mora da dominira a drugi da bude potisnut - zaključuje dr Radovanović za Politiku.

Godišnje oboleva od 5 do 10 odsto populacije

Od gripa je, inače, pre korone godišnje u svetu obolevalo od 3 do 5 miliona ljudi, a život gubilo od 290.000 do 650.000 osoba. Od njega svake godine oboli od 5 do 10 odsto stanovništva, a u slučaju pandemije od 30 do 50 odsto. Grip je akutna respiratorna infekcija uzrokovana različitim virusima koji dospevaju u organizam kroz sluznicu očiju, nosa ili usta.

Simptomi gripa

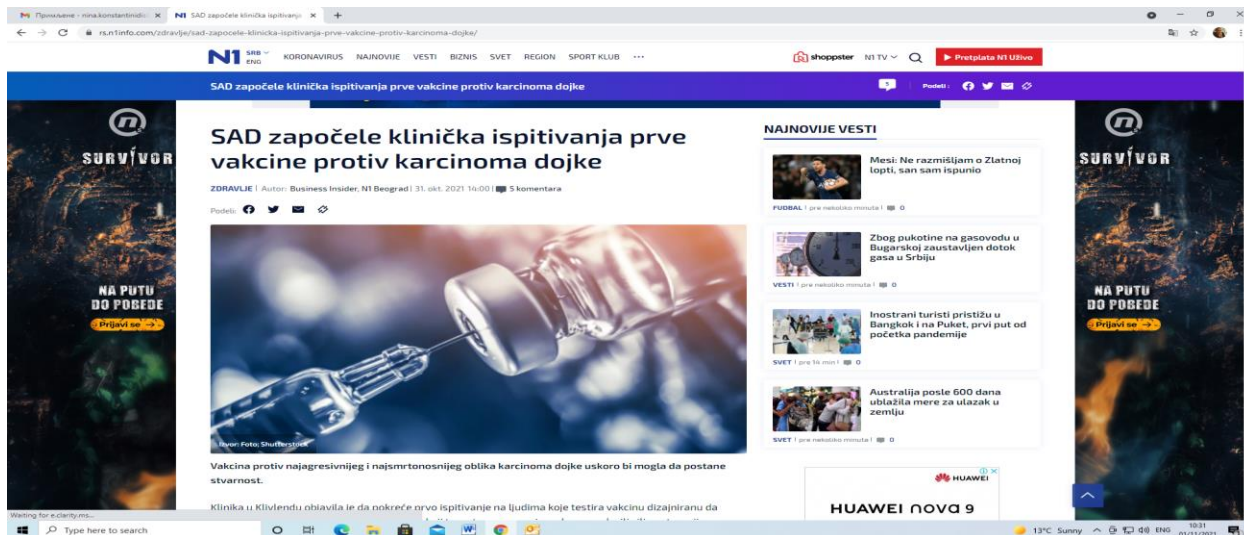
Svaki put kada osoba dodirne neki od ovih organa, moguće je da se zarazi virusom zbog čega je veoma važno da se redovno peru ruke.

Lekari ističu da jaki simptomi gripa traju do četiri dana, a kašalj i duže. potrebno je da osoba odeleži sedam do deset dana, iako umor i malaksalost može da oseća nekoliko nedelja.

Vakcina ima u domovima zdravlja

Vakcinacija protiv gripa u Srbiji počela je 11. oktobra, i to trovalentnom vakcinom Instituta "Torlak", koja je registrovana za osobe do 65 godina. Na raspolaganju je 100.000 doza, a očekuje se da će nacionalni institut dopremiti još toliko bočica u narednom periodu, piše Politika. Osim toga, država je nabavila 470.000 doza uvoznih četvorovalentnih vakcina, koje mogu da primaju najstariji sugrađani.

Za dobijanje cepiva građani se mogu prijaviti preko e - uprave, mada lekari ne vraćaju s punktova one ljude koji direktno dolaze u zdravstvene ustanove s namerom da dobiju vakcinu. U Ministarstvu zdravlja kažu za Politiku da u domovima zdravlja ima cepiva protiv gripa i da trovalentna sadrži sve do sada registrovane sojeve u Evropi.

SAD započele klinička ispitivanja prve vakcine protiv karcinoma dojke

Vakcina protiv najagresivnijeg i najsmrtonosnijeg oblika karcinoma dojke uskoro bi mogla da postane stvarnost.

Klinika u Klivlendu objavila je da pokreće prvo ispitivanje na ljudima koje testira vakcinu dizajniranu da spreči trostruko negativan karcinom dojke, koji trenutno ne reaguje na hormonske ili ciljane terapije lekovima i može se sprečiti samo mastektomijom.

Do sada je razvoj vakcine protiv trostruko negativnog karcinoma dojke bio ograničen na laboratorijski rad i istraživanja na životinjama. Ispitivanje na ljudima može da počne sada kada je američka Uprava za hranu i lekove (FDA) odobrila istraživanje.

Dok će ispitivanje uključiti samo osobe koje su preživele trostruko negativne karcinoma dojke u ranoj fazi i koje su pod visokim rizikom od recidiva, istraživači se nadaju da će sledeću vakcinu dobiti zdrave sobe sa visokim rizikom od bolesti, poput onih sa mutacijama gena BRCA1.

„Dugoročno se nadamo da ovo može biti prava preventivna vakcina koja bi se davala zdravim ženama kako bi se sprečio razvoj trostruko negativnog karcinoma dojke, oblik karcinoma dojke za koji imamo najmanje efikasne tretmane“, rekao je u saopštenju dr G. Tomas Bad, sa Instituta za karcinom Tausig i glavni istraživač studije.

Učesnice istraživanja dobiće tri vakcine

Trostruko negativan karcinom dojke čini oko 12 do 15 odsto svih karcinoma dojke i ubija skoro četvrtinu pacijenata u roku od pet godina od uspostavljanja dijagnoze. Češće se javljaju kod afroameričkih ženama, ali i kod onih sa BRCA1 mutacijama.

Prisustvo određenog proteina, a-laktalbumina, obično prati bolest, iako bi on trebalo da se pojavi samo kada je osoba u laktaciji.

Vakcina će, dakle, ciljati taj protein, podstičući imuni sistem da spreči pojavu tumora dojke koji ga eksprimira. Vakcina će takođe uključiti lek koji upozorava imuni sistem na a-laktalbumin tako da može da zaustavi rast tumora u nastajanju.

Ispitivanje će obuhvatiti 18 do 24 pacijenata koji nemaju tumor nakon što su bili lečeni od ranog stadijuma trostruko negativnih karcinoma dojke u poslednje tri godine. Dobiće tri vakcine, svaka u razmaku od dve nedelje. Istraživači će početi sa malim dozama za samo nekoliko pacijenata i pažljivo će ih pratiti pre nego što povećaju dozu i uključe više učesnika, piše Business Insider.

„Kada shvatimo koliko vakcine možemo da damo, pogledaćemo njene efekte na imuni sistem“, rekao je dr Bad.

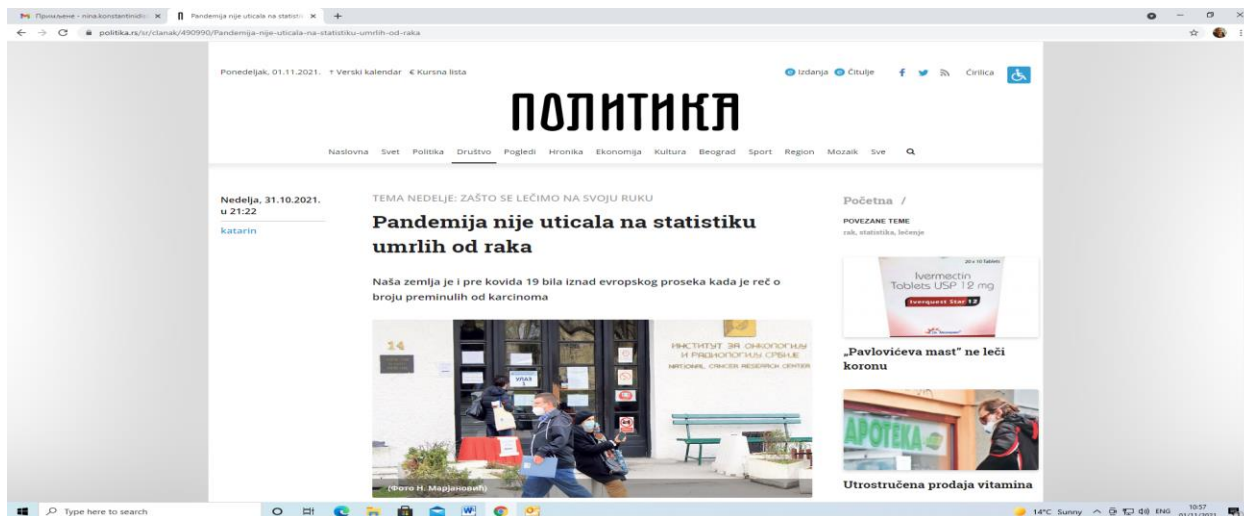
„To će nam pomoći da saznamo da li vakcina radi ono što želimo, a zatim ćemo prilagoditi doze“, dodao je doktor.

Procenjuje se da će studija biti završena u septembru 2022. Finansira je Ministarstvo odbrane SAD.

„Ova strategija vakcinacije ima potencijal da se primeni i na druge tipove tumora“, rekao je Tuohi i dodao:

„Naš translacioni istraživački program se fokusira na razvoj vakcina koje sprečavaju bolesti sa kojima se suočavamo godinama, kao što su karcinom dojke, jajnika i endometrijuma. Ove vakcine imaju potencijal da transformišu način na koji kontrolišemo karcinom koji se javlja kod odraslih i produži očekivani životni vek na način slično uticaju koji je imao program vakcinacije dece“.

ПОЛИТИКА

Pandemija nije uticala na statistiku umrlih od raka

Naša zemlja je i pre kovida 19 bila iznad evropskog proseka kada je reč o broju preminulih od karcinoma iako se u javnosti često polemiše o tezi da je pandemija dovela do znatnog porasta umrlih od karcinoma jer su mnoge osobe zbog straha od zaražavanja koronom propustile preventivne preglede, doktor medicinskih nauka i specijalista epidemiologije na Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije Ana Jovičević podseća da je naša zemlja i pre kovida 19 bila iznad evropskog proseka kada je reč o broju umrlih od karcinoma.

„Svake godine u našoj zemlji registruje se oko 38.000 novoobolelih od karcinoma i umre oko 21.000 pacijenata. To je trend koji postoji godinama i pandemija nije bitno uticala na ovu statistiku. Ove brojke neće biti promenjene dok ne zaustavimo vodeće maligne bolesti, a to su karcinom pluća, dojke i grlića materice. Činjenica je da naziv podmukla bolest mnogi karcinomi duguju činjenici da ne daju simptome sve do terminalne faze bolesti, ali se veliki broj može otkriti i redovnim pregledima, kao što je to slučaj s najčešćim karcinomima kod žena. Nažalost, mnoge žene nemaju vremena da jednom u tri godine odu kod ginekologa na preventivni pregled kako bi se otkrile promene koje prethode nastanku karcinoma grlića materice, a veliki broj ne odlazi na mamograf, koji može otkriti tumor dojke u početnoj fazi”, navodi naša sagovornica.

Svaka treća odrasla osoba u našoj zemlji puši, kaže Jovičevićeva, a podaci govore da će svaki sedmi pušač oboleti od karcinoma pluća, a svaki drugi umreti od bolesti izazvanim pušenjem.

„O tome svedoči i činjenica da se svake godine registruje oko 6.700 novoobolelih od karcinoma pluća, a oko 5.400 umre. Iako se karcinom pluća najčešće dijagnostikuje u poodmakloj fazi, sada smo se našli u jednoj paradoksalnoj situaciji; mnogim osobama koje su obolele od korone na vreme je dijagnostikovano

rak pluća jer su bile upućene na rendgenski snimak od strane pulmologa, kome su se obratile za pomoć zbog problema sa disanjem koje je izazvao kovid 19", ukazuje Jovićevićeva.

Ona podseća da smo pre pandemije korone bili na neslavnom trećem mestu po stopi obolevanja i umiranja od karcinoma grlića materice, koji se može otkriti jednostavnim ginekološkim pregledom u svakom domu zdravlja u Srbiji – dovoljno je jednom u tri godine uraditi papa test, koji otkriva prekancerozne promene. Zato je neshvatljivo, dodaje naša sagovornica, da ni za ovaj pregled žene ne mogu da izdvoje vreme.

Dr Ana Jovićević ističe da je svaka žena pod rizikom kada je u pitanju rak dojke i podseća da ovaj rizik raste s godinama, zbog čega se nakon pedesete savetuje obavezna mamografija jednom u dve godine. Ona kaže da je pandemija kovida 19 u velikoj meri poremetila skrining programe, zbog čega apeluje na naše sugrađanke da urade samopregled i jave se lekaru ako primete bilo kakvu promenu na dojci, kako bismo promenili statistiku koja svedoči da godišnje oko 4.600 žena oboli, a 1.700 umre od ovog karcinoma jer se veliki broj njih javi u poodmakloj fazi bolesti.